

який дозволить логічно вибудувати певну структуру і взаємозалежності всіх складових інноваційної системи.

Оскільки інноваційний процес неминує трансформує нововведення в систему загальнокультурних норм і стилів, в результаті чого культурні цінності відтворюються в життєдіяльності суспільства новими поколіннями людей, то істотно зростає роль інноваційної культури в інноваційній системі. У сьогоденному суспільстві знань та інформатизації культура стає динамічним фактором, який прискорює втілення нового досвіду в різних сферах суспільно-економічної практики. У зв'язку з цим є сенс розглядати інноваційну культуру як функціональну підсистему в єдиній інноваційній системі підприємства.

Подальші дослідження цієї проблематики доцільно продовжувати в напрямку розгляду інструментарію діагностування інноваційної культури та оцінки її впливу на ефективність інноваційних процесів.

Джерела та література

1. Винокуров В.И. Основные термины и определения в сфере инноваций // Инновации – 205. – №4. – С.6–21.
2. Жовнір Н.М. Управління організаційною і інноваційною культурою в системі регіонального розвитку // Економіка і регіон – 2004. – №1/2. С.45–47.
3. Капитонов Э.А., Зинченко Г.П., Капитонов А.Э. Корпоративная культура: теория и практика. – М.: Изво «Альфа-Пресс», 2005. – 352с.
4. Космідайло І.В. Інноваційна спрямованість як засіб економічного росту // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – №6. – С.112–116.
5. Мызрова О.А. развитие и современное состояние теории инновации// Инновации. – 2006. – №7. – С.79–83.
6. Пересунько Є.С. Принципи інноваційної діяльності підприємств України // Проблеми науки. – 2007. – №8. – С.23–27.
7. Федулова І.В. Теоретичні положення з визначення категорій. Інноваційний процес і інноваційна діяльність // Проблеми науки. – 2007. – №8.
8. Філіна Г.І., Кравченко М.Н. Проблеми інноваційного розвитку економіки України // Економіка та держава. – 2007. – №5. – С.16–19.

Милостних О.О.

ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ Є НЕВІД'ЄМНОЮ ЧАСТИНОЮ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Державний фінансовий контроль є невід'ємною частиною державного управління, який передбачає встановлення правових норм щодо використання суб'єктами господарювання фінансових ресурсів, проведення контрольних дій за дотриманням цих норм, виявлення правопорушень в частині використання фінансових ресурсів на якомога ранній стадії з тим, щоб мати можливість заблокувати незаконні операції, здійснити заходи щодо компенсації збитків, нанесених державі, а також розробка пропозиції щодо упередження порушень в подальшому.

Якщо для виконання функцій по профілактиці правопорушень та відшкодуванню збитків в більшості випадків застосовуються традиційні форми контролю: перевірка, ревізія чи фінансовий аудит, то інформацію щодо якісного управління державними ресурсами в системі фінансового контролю виконує **адміністративний аудит (аудит ефективності)**.

Результативність оцінюється порівнянням фактично досягнутих показників до запланованих.

Перш ніж оцінити рівень віддачі від вкладених фінансових ресурсів (ефективність) треба визначити: які результати необхідно було досягнути за ці кошти? Можливо це будуть не обсяги наданих послуг, а умови досягнення безпечного руху автотранспорту або якісне лікування громадян. Аудитору необхідно визначити критерії оцінки результативності перед початком.

Ефективність (продуктивність) завжди пов'язана з ресурсами, які направляються для досягнення цих цілей, які декларувалась виконавцем через свої зобов'язання, програми, задачі, і визначається порівнянням отриманих результатів до рівня витрачених на їх досягнення ресурсів. Тобто, досягнення максимального результату за визначені бюджетом фінансові ресурси або запланованого результату за мінімальні обсяги коштів.

Таким чином, економність пов'язана з ресурсами; результативність - з виробництвом та результатами; ефективність з досягненнями.

Державний фінансовий контроль реалізується державною контрольно-ревізійною службою через проведення державного фінансового аудиту [1].

Аудит ефективності проводиться шляхом аналізу:

- нормативно-правових актів, розрахунків та обґрунтувань, методичних документів, видань і публікацій щодо напрямку діяльності в бюджетній програмі, стосовно якої проводиться аудит ефективності;
- результатів раніше здійснених контролюючими органами контрольних заходів;
- показників статистичної, фінансової звітності;
- даних порівняння фактично досягнутих результативних показників виконання бюджетних програм із запланованими в динаміці за кілька років, а також вітчизняними і зарубіжним досвідом за напрямком діяльності в бюджетній програмі, стосовно якої проводиться аудит ефективності, тощо;

- даних інтерв'ювання, анкетування, опитування громадян і збирання інформації від юридичних осіб.[2]
- Наприклад, результати проведеного аудиторського дослідження за темою ефективності використання коштів державного та місцевих бюджетів на заходи з подолання епідемії туберкульозу та СНІДУ за 2004-2006 роки свідчать, що незважаючи на значне збільшення (в 2,7 рази) бюджетного фінансування заходів на подолання епідемії туберкульозу та СНІДу (в 5,2 рази), не досягнуто виконання запланованих результативних показників: план лікування хворих на туберкульоз у 2004-2006 році виконувався на рівні 77% - 91%; план кількості хворих на ВІЛ/СНІД, що отримали антиретровірусну терапію, в 2006 році виконано на рівні 81%. Покращення показників якості (зростання відсотку припинення бактеріовиділення у хворих; зниження показника смертності від туберкульозу; зниження передачі ВІЛ від матері до дитини) відбулося лише у 2006 році та не вдалося зупинити темпи розповсюдження епідемії туберкульозу та СНІДу, на що вплинули такі чинники:
- невідповідність статистичних даних даним медичних установ щодо кількості зареєстрованих хворих на туберкульоз та ВІЛ – інфікованих, відсутність графіків та неритмічність поставок лікарських засобів протягом календарного року, затримка централізованих поставок медичних препаратів та незабезпеченість потреби у лікарських засобах;
 - недостатній рівень задоволення потреби у лікарських засобах з профілактики і боротьби зі СНІДом (від 16% у 2005 році до 57% у 2006 році) та з туберкульозом (від 33% у 2004 році до 77% у 2005 році);
 - придбання лікарських засобів за кошти місцевих бюджетів за цінами значно вище середніх по регіону призвело до неефективного їх використання в загальній сумі 26,1 тис. гривень;
 - незадовільний стан забезпечення потреби протитуберкульозних закладів в медичному обладнанні (в 2004 році на рівні 4,5%, в 2005 році – на рівні 12%, в 2006 році – на рівні 15% від потреби), вкрай низька забезпеченість медичних установ обладнанням для діагностики туберкульозу (флюорографів), яких на кінець 2006 року в АР Крим не вистачало 28 одиниць;
 - недозавантаження окремого обладнання (бронхофіброскоп на рівні 50%, спірограф "Мікролаб" – на 67%, ларингоскоп - на 33%, відсмоктувачі ОХ-10 – на 60%) і невикористання наявного протитуберкульозного обладнання (мікроскоп люмінесцентний) вартістю 78,4 тис грн.;
 - недостатній рівень забезпеченості ліжками для стаціонарного лікування хворих на туберкульоз (4,3 ліжка на 10 тисяч населення АР Крим, при середньому показнику по Україні 5,4 ліжка на 10 тисяч населення), перевищення планового рівня завантаження в Керченському ПТД та Феодосійській МТЛ № 2 від 102% до 106%;
 - вкрай низьке фінансування з міських бюджетів видатків на харчування хворих (в 2006 році видатки на харчування 1 хворого на добу склали в середньому по Феодосійській МТЛ № 2 4,06 грн та по Керченському ПТД - 0,75 грн, при затвердженій нормі вартості харчування - 9,46 грн.);
 - неповна забезпеченість лікувальних закладів фахівцями та медичним персоналом та значна питома вага працюючих працівників пенсійного віку (25% в РПТД № 1);
 - відсутність навчального центру, який мав бути створеним за кошти Міжнародного банку реконструкції та розвитку;
 - наявність фінансових порушень, встановлених КРУ в АР Крим в медичних закладах, які здійснюють виконання Державних та місцевих програм з подолання епідемії туберкульозу та СНІДу, відсутність дієвого налагодженого внутрішнього контролю за цільовим та ефективним використанням фінансових та матеріальних ресурсів.

Загалом, в ході проведеного аудиторського дослідження, визначена сума неефективно використаних бюджетних коштів за 2004-2006 роки в розмірі 131,7 тис. грн., у тому числі з державного бюджету – 105,6 тис. грн., з місцевого бюджету – 26,1 тис. гривень.[3]

Джерела та література

1. Закон України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні» від 26.січня 1993 року зі змінами.
2. Порядок проведення органами державної контрольно-ревізійної служби аудиту ефективності виконання бюджетних програм, затверджений Постановою КМУ від 10 серпня 2004р. №1017
3. Аудиторський звіт «Ефективність використання коштів державного та місцевого бюджетів на заходи з подолання епідемії туберкульозу та СНІДу за 2004-2006 роки»